

Schimmelnagel

Kalknagel, onychomycose

■ Wat is een schimmelnagel?

Schimmels zijn voor het blote oog onzichtbare micro-organismen die overal in onze omgeving voorkomen. Schimmels kunnen huidinfectie veroorzaken op het lichaam (medische term: tinea corporis). Nagels kunnen ook door schimmels besmet worden. De medische term is onychomycose, maar wordt vaak in de volksmond kalknagels genoemd.

■ Hoe krijgt u schimmelnagel?

Schimmels zitten overal in onze omgeving en kunnen in de buitenste laag van de nagel gaan groeien. Schimmelsporen zitten overal. Voorbeelden zijn sportzalen, zwembaden en andere publieke ruimten. De schimmelsporen kunnen zich makkelijk verspreiden en kunnen langdurig overleven onder moeilijke omstandigheden, zelfs na een wasbeurt in de wasmachine bij 40 graden. Contact met schimmels is daardoor niet helemaal te vermijden. Meestal is het niet duidelijk waar u de infectie heeft opgelopen.

■ Welke klachten geeft schimmelnagel en hoe ziet een schimmelnagel eruit?

Schimmels in de nagel veroorzaken een verandering van de nagel. De nagel wordt vaak dikker, krijgt een gelige of bruinige kleur, is kwetsbaar en brokkelig. De nagel gaat langzamer groeien en het knippen van de nagels wordt lastiger door de toegenomen dikte van de nagel. Soms gaat de nagel ook los zitten.

De verandering van de nagel door de schimmelbesmetting gebeurt vaak stap voor stap. Meestal start de besmetting aan het uiteinde van een nagel. Vanuit daar groeit de schimmel langzaam onder en uiteindelijk ook door de nagel en kan zelfs de hele nagel aantasten. Er zijn ook andere manieren waarop de schimmel de nagel kan besmetten, maar dat komt minder vaak voor.

Schimmelnagels komen zelden voor bij de nagels van de vingers. De nagels van de grote- en kleine tenen aan de voeten zijn het vaakste aangedaan. Onbehandeld kunnen uiteindelijk alle 10 de nagels van alle tenen besmet raken, maar dit hoeft zeker niet.

Tenslotte, soms heeft men naast schimmelnagel ook last van schimmel aan de overige huid van de voeten (zie NVDV folder 'voetschimmel'). Dit veroorzaakt jeuk, schilfering en soms roodheid.

■ Zijn schimmelnagels besmettelijk?

Ja, schimmel aan de nagels zijn besmettelijk. Gezinsleden kunnen besmet raken, maar dit gebeurt niet zo vaak. Sommige mensen zijn vatbaarder dan andere om schimmelnagels te krijgen. Met name ouderen en mensen met diabetes mellitus ('suikerziekte') zijn vatbaar. Dit heeft te maken met het verschil in afweersysteem per persoon. Mensen die een minder goede afweer hebben door ziekte of medicijnen hebben meer risico om een schimmelinfectie op te lopen.

■ Hoe weet uw arts of u schimmelnagel heeft?

Nagels die aangedaan zijn met schimmel zien er vaak duidelijk anders uit dan de andere nagels. Toch kan uw dermatoloog aan de buitenkant niet betrouwbaar de diagnose schimmelnagel stellen. Daarom wordt er extra onderzoek ingezet om de diagnose te kunnen stellen. Dit omdat er meer oorzaken kunnen zijn voor een verdikte gelige nagel. Er zijn verschillende methoden van aanvullend onderzoek.

Uw dermatoloog kan een afschaafsel van (onder) de nagel direct onder de microscoop onderzoeken, maar het ook opsturen naar het laboratorium. Het verschilt per methoden hoe lang het duurt voordat de uitslag bekend is.

■ Welke behandelingen van schimmelnagel zijn er?

Een schimmelnagel geeft over het algemeen geen lichamelijke klachten, maar ziet er cosmetisch minder mooi uit. Een behandeling is niet noodzakelijk. Wel is het medisch gezien belangrijk dat de huid rondom de nagels (nagelriem en nagelwal), en tussen de tenen geen kleine wondjes bevat. Vaak spelen de kleine wondjes in de huid een rol dat de schimmel de nagel kan besmetten. Deze kleine wondjes worden veroorzaakt door de schimmel (voetschimmel). Het hebben van kleine wondjes in de huid rondom de nagels en tussen de tenen geeft risico op wondroos (zie NVDV folder 'wondroos').

Schimmelnagels zijn moeilijk om te behandelen. Lokale behandelingen zoals met crème of aanstipkwastje dringen niet voldoende door in de nagel. Een laserbehandeling is evenmin effectief. Het beste werkt behandeling met tabletten of capsules. Door de schimmeldodende tabletten gaat de schimmel in de nagel(matrix = fabriek waar de nagel wordt gemaakt) dood en groeit er weer een nagel die vrij is van schimmels. De behandeling met tabletten of capsules duurt over het algemeen 2 maanden bij de vingernagels en 3 maanden voor de teennagels. U ziet dan vanaf de nagelriem een schimmelvrije nagel uitgroeien. Omdat het werkzame schimmeldodende medicijn wordt ingebouwd in de nagel werkt dit nog maanden door. Uiteindelijk duurt het vaak 6 tot 9 maanden voordat de teennagel helemaal schimmelvrij is.

Het is belangrijk om uw arts te vertellen als u andere medicijnen gebruik aangezien deze medicijnen niet zomaar met andere medicatie samen kunnen. Ook bij leverproblemen kan dit medicijn niet altijd gegeven worden, als dit bekend is vermeld dit dan aan uw arts.

■ Is schimmelnagel te genezen of blijft u er altijd last van houden?

Nagelschimmel is meestal goed te behandelen, maar de behandeling is vaak langdurig. Na het voltooien van de behandeling bestaat het risico dat de infectie weer terugkomt. Het risico dat dit gebeurt, is voor iedereen verschillend. Om te voorkomen dat u zichzelf weer infecteert via de schoenen of sokken is het een goed idee bij aanvang van de kuur en bij het einde van de kuur uw sokken op 60 graden te wassen en uw schoenen te behandelen met miconazol strooipoeder (te koop bij de drogist), Zie verder onder 'hoe kunt u een schimmelnagel voorkomen'.

■ Hoe kunt u een schimmelnagel voorkomen?

Schimmelsporen zitten overal. Het helemaal voorkomen van schimmelnagel is daarom helaas niet mogelijk. Wel kunt u het risico verkleinen door:

- Houdt u voeten droog. Schimmels houden namelijk van vochtige gebieden zoals zweetvoeten en tussen de tenen. Droog na het wassen uw voeten goed af, ook tussen de tenen.
- Draag katoenen absorberende sokken en geen zwetend (niet-ademende) schoeisel.
- Trek elke dag schone sokken aan. Was uw sokken op minimaal 60 graden om de schimmel in uw sokken te verwijderen.
- Wissel regelmatig tussen uw schoenen, dus draag niet dagenlang dezelfde schoenen achter elkaar. Door het tijdelijk niet dragen van de schoenen kunnen ze goed drogen. U kunt overwegen om schimmeldodend poeder (miconazol) in uw schoenen te strooien.
- Draag altijd slippers in openbare ruimten zoals kleedkamers, douches of zwembaden.
- Pas nooit met blote voeten nieuwe schoenen in een schoenenwinkel, doe dit altijd met uw eigen katoenen sokken aan.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van HuidNederland.

www.huidnederland.nl
